

*...Підземні води, таємні сходи,
в холодних венах сховався день.
Блукаю містом, і місто ходить,
за мною місто, мов тінь, іде...*

Ми впевнені, що бачимо світ таким, яким він є.

Насправді ж світ є таким, яким ми його бачимо. Яким створили у власній уяві. Занадто правильним і нудним. Таким, що безперервно рухається по колу, розділеному на дванадцять рівних частин. І — лише в один бік.

Боїмося навіть припустити, що позначок у колі може бути більше, ніж дванадцять. Що рухатися можна в інший бік. І, зрештою, не лише по колу. Що існують двері, за якими сховані інші грані нашого світу. І найголовніше — вони десь тут, зовсім поруч.

Еля, дружба, шкільне кохання і ще дещо

Ну, знайомся:

Ельвіра Скворонська або просто Еля — тринадцятирічна дівчина, тендітна зеленоока восьмикласниця з темним волоссям до плечей. Живе разом із батьками в Києві, на правому березі Дніпра. Ще не вирішила, ким хоче стати, коли виросте. Дуже любить читати, та поки що її найулюбленішими шкільними предметами залишаються хімія і біологія. Особливо — коли на уроках можна проводити різні досліди. Це їй передалося від мами. Бо мама Елі — наукова співробітниця Інституту біології і працює в старовинній будівлі в центрі Києва неподалік від Володимирського собору. Рід Еліної мами походить із Хмельниччини, а якщо точніше — із мальовничого і багатого на історичні пам'ятки села Самчики. Там зараз живуть Еліні дід Роман і бабця Тетяна.

Друга її бабця, татова мама, живе в Києві — на лівому березі Дніпра. Це відома українська актриса Аріадна Дукат. Їй шістдесят п'ять років, і вона досі активно грає на сцені та знімається у фільмах.

«Справжні актриси ніколи не старіють», — таким є одне з життєвих гасел Аріадни Дукат. І це правда. Бо вона — завжди струнка, красива й надзвичайно енергійна жінка.

Аріадна — найкраща подруга Елі. І не треба дивуватися. Іноді бабусі можуть бути навіть дуже кльовими подружками. Можеш не сумніватися в цьому. Знаю, деякі дівчата дружать зі своїми мамами. Мама Елі — хороша, але надто серйозна й сувора, щоб бути їй подружкою. Еля не може говорити з мамою про все на світі. А от із бабусею може. Її бабуся — сучасна і дуже крута. І завжди розуміє свою онучку. Каже, що в дитинстві була такою ж бешкетницею і мрійницею, як Еля. Тому їм завжди весело разом.

Щоправда, тато Елі не дуже схвалює цю дружбу. Річ у тім, що бабуся Аріадна завжди любила театр понад усе на світі — навіть понад власну родину.

Чоловік Аріадни, Елін дідусь, теж був актором. І вони мали дуже активне й насичене театральне життя — безперервні репетиції, прем'єри, гастролі. Тому тато Елі, коли був маленьким, майже не бачив своїх батьків. Із садочка його забирали інші родичі, сусіди, а часом і геть незнайомі люди. Вони відводили його додому, годували, розважали, та при цьому завжди дивилися на нього зі співчуттям.

Дідусь Степан, татів тато, походив зі знатного польського роду, був дуже гарним на вроду і струнким чоловіком, однак мав проблеми із серцем. На жаль, він помер рано.

Щоразу, коли Еля розпитує Аріадну про свого дідуся, та відповідає їй якось неохоче. А якщо вже й заводить мову про кохання, то, як правило, розсипається красивими філософськими абстракціями — у властивій їй артистичній манері. При цьому не оголює власної душі,

не відкриває нічого особистого. Певно, досі переживає біль втрати, — так вважає Еля.

Що ж до Еліного тата, то він ще змалку зненавидів театр. Навіть чути про нього не хотів. Натомість дуже любив усамітнюватися з альбомом і кольоровими олівцями. А після школи пішов учитися на архітектора. І тепер працює в одній великій будівельній компанії. Із Аріадною в нього досі дещо напружені стосунки. Можливо, він тримає на свою маму затаєну дитячу образу, а може, боїться, що вона прищепить любов до театру його донечці Ельвірі. Та все ж таки Аріадна Дукат — рідна бабуся Елі. Тому тато не може заборонити їм спілкуватися.

Коли Еля була маленькою, батьки часто залишали її в бабусі Аріадни на вихідні. Їхали на метро. Після станції «Арсенальна» потяг нарешті виїжджав із підземелля на білий світ, тоді Еля розверталася до вікна, при цьому обов'язково зачіпаючи ногами когось із пасажирів, і з неприхованим захватом дивилася на могутню ріку, на пароплави й катери, на острови й пляжі. Тоді в її душі зароджувалася якась невиразна, проте доволі відчутна віра в Диво. Наступною була станція «Гідропарк» — острів розваг. А потім — знову міст через Дніпро. Вони виходили на «Лісовій» і сідали в автобус. Бабуся завжди зустрічала онучку з якимись гостинцями й сюрпризами. Почаювавши трохи, мама з татом поверталися додому. Еля ж залишалася ночувати в бабусі. Ввечері Аріадна наповнювала для онучки ванну теплою водою із запашною рожевою піною. Коли ж Елі набридало ніжитися у ванні, вона брала «слухавку» душу, прикладала її до вуха і голосно кричала: «Алло! Алло!». Бабуся від-

гукувалася з коридору: «Я вас слухаю!». «Мені сумно!». «Гаразд, зараз буду!». Відчинялися двері — й Аріадна поставала перед онукою щоразу в якомусь іншому костюмі і в якійсь іншій ролі.

На відміну від тата, Еля дуже любить театр і часом просить бабусю Аріадну взяти її з собою на роботу. Для неї це якесь казкове царство: костюми, капелюшки, різні цікаві предмети й декорації! А головне — їй дозволено до всього цього торкатися. Втім, тато даремно хвилюється, адже стати актрисою, як бабуся Аріадна, Еля ніколи не мріяла. Для того, щоб уживатися в різні ролі, потрібен особливий дар. Еля ж переконана, що в неї такого дару немає.

«Я навіть брехати як слід не вмю. Шарюся й заїкаюся щоразу, коли доводиться читати напам'ять вірш перед усім класом. Що вже казати про гру на сцені!».

Це цитата з Еліного щоденника.

Так, Еля веде щоденник. Вона записує туди свої найпотаємніші думки. Навіть ті, якими не наважується поділитися з бабцею. Але щоденник її — не паперовий, а звичайний вордівський файл із назвою «my_life» — звісно, про всяк випадок запаролений. Еля зберігає його в лептопі й на флешці. Це значно надійніше і зручніше, ніж списувати по кілька зошитів на тиждень, а потім думати, куди їх сховати від своїх рідних і від подружок, які час від часу навідуються до неї в гості.

А ще Еля іноді пише вірші. Щоправда, нікому їх не показує. По-перше, не впевнена, що вони чогось варті. По-друге, вони є частиною її щоденника, а отже — так само сокровенними, як і решта записів.

Звісно ж, крім бабусі, в Елі є й інші подруги, її ровесниці. Насамперед це дві її однокласниці — Люба Грінченко і Віка Цибульська. Проте майже ніхто в класі не називає їх справжніми іменами. Любу кличуть Грінкою, а Віку — Цибулькою.

До речі, в Елі теж є прізвисько. Однокласники називають її Вороною. Хоча вона вже мільйон разів пояснювала їм, що її прізвище насправді означає зовсім іншого птаха: «skowronek» перекладається із польської як «жайворонок», який навіть не належить до родини воронових. Але, на жаль, оте порекло вже так міцно закріпилося за нею, що його не викоріниш жодними поясненнями і словниками. Тож Елі довелося змиритися з цим. «Зрештою, — іноді втішала вона себе, — це ще не найгірший варіант. Хоча краще б мене називали Ельфиком, як колись у дитячому садочку».

Власне, з Любою і Вікою Еля дружить іще з садочка. Хоча, по правді кажучи, не завжди вони її розуміють, тому часто між ними виникають різні суперечки.

«...Можливо, я й помиляюся, але іноді дівчата-однокласниці трохи мені заздять, — якось написала Еля у своєму щоденнику. — Щоправда, не знаю, що в мені є такого особливого, чого не мають вони. На свою зовнішність не нарікаю, та на звання великої красуні теж не претендую. Я — худенька, низенька і кирпатенька. Мушу визнати: в нашому класі є гарніші дівчата. Та й одягаюся доволі скромно. І взагалі не люблю різних спідничок, сукенок, черевичків на підборах. Значно комфортніше почувуюся в джинсах і кросівках. І косметикою не користуюся, ну, хіба що зрідка можу підфарбувати вуста блиском. Цибулька й Грінка — інакші. Для них дуже важ-

ливо подобатися хлопцям, тому вони багато уваги приділяють своїй зовнішності».

Віка і справді мріє стати моделлю. У неї довгі ноги, тонка талія, рівна постава, лискуче й густе русяве волосся, красива усмішка. Вона завжди ходить у тісних коротких спідничках і фарбує її тушшю.

Люба нижча на зріст і повніша, одначе по-своєму приваблива. У неї чорне волосся аж до пояса, виразні карі очі й великі груди. Полюбляє носити різні сукенки й тоненькі блузки з декольте. На відміну від Елі з Вікою, Люба вже має хлопця. Його звати Марко, він старший від неї на два роки, але вчиться не в їхній школі, а в якійсь гімназії.

«Грінка каже, що вони з Марком уже цілувалися, але я їй не дуже вірю, бо іноді вона навмисне дражнить нас із Цибулькою, розповідаючи про свого Марка. Ми ж його ще жодного разу не бачили вживу. Лише — на фото, і то — на чорно-білому. Грінка носить його у потаємній кишені гаманця. Час від часу дістає посеред уроку, дивиться і зітхає. Причому так награно, наче моя бабуся Аріадна, коли виконує на сцені роль Кайдашихи. Тому іноді мені здається, що насправді ніякого Марка не існує в природі. Що Люба просто вигадала його і закохалася у свою вигадку. А може, навіть і не закохалася, а просто уявила себе закоханою — щоб подратувати нас із Цибулькою. Зрештою, на фото може бути хто завгодно, навіть Любин дідусь у юності...»

А от із Вікиними амурними справами ситуація дещо інакша.

«Цибулька таємно закохана в нашого однокласника Андрія Бульченка, блондина із блакитними очима. Він

найвищий з-поміж усіх хлопців нашого класу. І тому здається старшим від інших. Але мені він ніколи не подобався. По-перше, своїм прізвищем. У класі його називають Бульбашкою. Уявляю, як це — бути дівчиною Бульбашки! Коли всі довкола тебе дразнять:

«Бульбашиха, Бульбашиця
кабердицьнула в криницю!»

або:

«Бульбашуня, Бульбашуба, Бульба-баба —
кругла й груба!».

Бр-р-р, краще вже все життя ходити Цибулькою! По-друге, цьому Андрієві насправді дуже далеко до звання красеня. Так, блондин. Так, синьоокий. Але ж обличчя, якщо добре придивитися, вкрите павутинням-ластовинням, ніби хтось виплеснув на нього горня з недопитим какао.

А по-третє — і це, мабуть, найгірше — він занадто мовчазний, вічно похнюплений і якийсь переляканий. Не розумію, що Цибулька в ньому знайшла? Як такий хлопець може взагалі комусь подобатися? Хоча, як каже моя мама: «На кожен товар — свій покупець». Я люблю сміливих, зухвалих і впевнених у собі хлопців, які чітко знають собі ціну і вміють самі собі дати раду. Таких, наприклад, як Славко...»

Стоп. А тепер — детальніше про Славка.

В'ячеслав Рудюк — учень 11-Б класу. Невисокий на зріст, кароокий, із темним волоссям, накачаними м'язами і неймовірно привабливою усмішкою. Охайний, завжди стильно одягається, ходить до школи в модних

джинсах і сорочках, у дорогих і вичищених до блиску черевиках. Ніби якийсь кіноактор.

Еля звернула на нього увагу ще восени, на шкільному концерті, присвяченому Дню української писемності й мови. Славко там грав на гітарі і співав «Червону руту» Володимира Івасюка. Відтоді почала щодня вишукувати його у коридорі. Тихенько ходила за ним назирці, сумно зітхала й безнадійно мріяла. Славко здавався Елі таким вродливим і водночас... таким недосяжним! Та все ж таки хотілося якось привернути його увагу.

І хоч фантазії Елі ніколи не бракувало, тут вона відверто розгубилася. Спершу вирішила поділитися своєю таємницею з Любою Грінкою. Грінка досвідченіша, у неї вже є хлопець. Звісно, якщо не бреше. Але Люба назвала Елю дурненькою і чітко пояснила:

«Такі яскраві хлопці, як Славко, не цікавляться такими непримітними малявками, як ти. Тому — облиш свої марні дівочі мрії».

Звісно, Елю це зачепило, хоча вона й відчула в голосі Люби нотки заздрості. Віка ж відреагувала на її зізнання дещо інакше:

«О, Вороно, це чудово, що тобі нарешті хтось сподобався! Бо тепер не лише я буду безнадійно закоханою дурепою. Тепер нас буде двоє».

І знову Елі стало прикро. Отже, Цибулька теж вважає, що Славко їй не рівня і що її кохання до нього — приречене?.. Чи, чого доброго, вирішила прирівняти Славка до свого вічно насупленого й невдоволеного життям Бульбашки?!..

«Усе! Поки що нічого більше не казатиму своїм подружкам. Якось обійдуся без їхніх дурних порад і коментарів, —

Зміст

Еля, дружба, шкільне кохання і ще дещо	5
Невідомо що, або «Потяг далі не їде».....	19
Історія Аріадни Дукат про велике кохання	43
«У людини завжди є вибір»	66
«Усе це здається дуже химерним...».....	77
Євген, Маріо, Місто, годинник і точка позачася ...	86
«Це єдина можливість зупинити його»	98
Галерея Мистецтв.....	116
«Там значно цікавіше, ніж тут...»	128
«Своєї природи не зміниш...»	149
Міс Найкраща Тінь.....	157
«Нічого іншого, крім віри...»	182
Удома	207